

ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ ๓๒

ว่าด้วยการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน

โดยที่ประกาศคณะกรรมการการบินพลเรือน เรื่อง นโยบายนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕ (๑๑) กำหนดให้สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยถือปฏิบัติตามนโยบายนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ ในการจัดทำกฎหมายการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัย เพื่อสนับสนุน Just Culture และการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความปลอดภัยระหว่างสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนอย่างต่อเนื่อง และข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๒๒ ว่าด้วยการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน ข้อ ๑๖ (๒) ที่กำหนดให้องค์กรด้านการบินพลเรือนต้องดำเนินการพิทักษ์ข้อมูลสารสนเทศ และแหล่งที่มาของข้อมูลด้านความปลอดภัย และระบบการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยภาคบังคับและภาคสมัครใจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕/๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย จึงออกข้อกำหนดในเรื่องการพิทักษ์ข้อมูลและสารสนเทศด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือนไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๓๒ ว่าด้วยการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“ข้อมูลด้านความปลอดภัย” (Safety Data) หมายความว่า ข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริง (Facts) หรือสิ่งที่มีนัยยะต่อความปลอดภัย (Safety Values) ที่ได้จากการรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบิน ซึ่งนำไปใช้ในการคงไว้ซึ่งความปลอดภัยหรือเพื่อพัฒนาด้านความปลอดภัย

“สารสนเทศด้านความปลอดภัย” (Safety Information) หมายความว่า ข้อมูลด้านความปลอดภัย ที่ผ่านการประมวลผล (Processing) จัดระเบียบ (Organizing) หรือวิเคราะห์ (Analyzing) ในบริบทต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการด้านความปลอดภัย

“การบันทึกภาพหรือเสียงในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน” (Ambient Workplace Recordings) หมายความว่า การบันทึกภาพ ภาพเคลื่อนไหว หรือเสียงในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบินหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติการบิน ด้วยอุปกรณ์หรือระบบต่าง ๆ อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลการบิน (Flight Data Analysis Programme : FDAP)

(๒) เครื่องบันทึกข้อมูลการบิน (Flight Data Recorders : FDRs)

- (๓) เครื่องบันทึกข้อมูลอากาศยาน (Aircraft Data Recorders : ADRs)
 - (๔) เครื่องบันทึกเสียงในห้องนักบิน (Cockpit Voice Recorders : CVRs)
 - (๕) เครื่องบันทึกภาพทางอากาศ (Airborne Image Recorders : AIRs)
 - (๖) ระบบบันทึกเสียงการให้บริการจราจรทางอากาศ (Aural Environment at Air Traffic Controller Work Stations)
 - (๗) ระบบบันทึกภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในเขตการบิน (Airside CCTV Recorder)
 - (๘) ระบบบันทึกข้อมูลด้วยวิธีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- “เหตุการณ์ด้านความปลอดภัย” (Occurrence) หมายความว่า เหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการบินพลเรือนที่เกิดขึ้นภายในราชอาณาจักร หรือเกิดขึ้นภายนอกราชอาณาจักรแต่เกี่ยวข้องกับองค์กรด้านการบินพลเรือนของไทย ดังต่อไปนี้
- (๑) เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายต่ออากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินอื่น
 - (๒) เหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่ออากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน หรือบุคคลอื่นหรือทรัพย์สินอื่น หากเหตุการณ์นั้นไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม
 - (๓) อุบัติเหตุ อุบัติการณ์ และอุบัติเหตุรุนแรง
- “องค์กรด้านการบินพลเรือน” (Civil Aviation Organization) หมายความว่า องค์กรซึ่งปฏิบัติการในราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้
- (๑) ผู้ดำเนินการเดินอากาศ (Air Operator)
 - (๒) ผู้ดำเนินการสนามบินสาธารณะ (Public Aerodrome Operator)
 - (๓) ผู้ให้บริการการจัดการจราจรทางอากาศ (Air Traffic Management Service Provider)
 - (๔) ผู้ให้บริการระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศ และระบบติดตามอากาศยาน (Communication, Navigation, and Surveillance Service Provider)
 - (๕) ผู้ให้บริการข่าวสารการบิน (Aeronautical Information Service Provider)
 - (๖) สถาบันฝึกอบรมด้านการบินที่มีการปฏิบัติการบิน (Approved Training Organization with Aircraft Operations)
 - (๗) ผู้ดำเนินการหน่วยซ่อม (Approved Maintenance Organization)
 - (๘) ผู้ได้รับใบอนุญาตผลิตอากาศยาน หรือส่วนประกอบสำคัญของอากาศยาน (The Manufacture of Aircraft, Engines or Propellers Organization)
 - (๙) ผู้ได้รับใบรับรองแบบอากาศยาน หรือส่วนประกอบสำคัญของอากาศยาน (The Type Design of Aircraft, Engines or Propellers Organization)
 - (๑๐) องค์กรที่มีการทำงานทางอากาศ เพื่อบำเหน็จทางการค้า (Organization with Commercial Aerial Work Operation)
 - (๑๑) องค์กรที่มีการทำงานการบินทั่วไป (Organization with General Aviation Operation)

“การป้องกันข้อมูล” (Authoritative Safeguard) หมายความว่า การป้องกันข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการนำข้อมูลไปใช้จะไม่สร้างความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลหรือแหล่งข้อมูล เช่น การปกปิดข้อมูลบางส่วน (De-identification) หรือการสรุปข้อมูลภาพรวม (Summarized or Aggregated) เป็นต้น

“ผู้ดูแล” (Custodian) หมายความว่า บุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคลที่องค์กรด้านการบินพลเรือนกำหนดให้ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยภายใต้ระบบจัดการด้านนิรภัยขององค์กร

“ผู้พิจารณา” (Competent Authority) หมายความว่า ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเปิดเผยข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยประเภทต่าง ๆ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ข้อ ๔ องค์กรด้านการบินพลเรือนต้องจัดให้มีมาตรการ กระบวนการ หรือกลไกในการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย รวมถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จาก

(๑) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยภาคสมัครใจและภาคบังคับ

(๒) การบันทึกภาพหรือเสียงในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน

มาตรการ กระบวนการ หรือกลไกในการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองผู้รายงาน ผู้ที่ถูกระบุถึงในรายงาน ผู้ที่ปรากฏภาพหรือเสียงจากการบันทึกภาพหรือเสียงในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน จากการถูกกล่าวโทษหรือถูกลงโทษ ภายใต้ระบบการจัดการด้านนิรภัยขององค์กรด้านการบินพลเรือน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการรายงาน (Reporting Culture) ซึ่งจะสนับสนุนให้มีข้อมูลสำหรับการจัดการด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๕ การพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการด้านนิรภัยขององค์กรด้านการบินพลเรือน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยที่รวบรวมขึ้น

(๑) จะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือนเท่านั้น

(๒) จะนำไปใช้โดยมีการป้องกันข้อมูลและมีการรักษาความลับของข้อมูล

(๓) จะไม่นำไปใช้

(ก) เพื่อการกล่าวโทษหรือรับผิดทางวินัยทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครองกับผู้รายงานบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย หรือ

(ข) เพื่อเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

(ค) เพื่อวัตถุประสงค์อื่นใด นอกเหนือจากการคงไว้ซึ่งความปลอดภัยหรือการพัฒนาความปลอดภัยในการบินพลเรือน

ข้อ ๖ ข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยจะไม่ได้รับการพิทักษ์ตามข้อ ๕ เมื่อผู้พิจารณาตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก ได้ตัดสินใจว่าข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยนั้น เกี่ยวข้องกับกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่พบว่า มีข้อเท็จจริงและสถานการณ์ซึ่งมีเหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่าเกิดจากการจงใจกระทำหรือละเว้นการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมาย (Wilful Misconduct) หรือเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (Gross Negligence) หรือเกิดจากการละเลยไม่เอาใจใส่ ทั้งที่รู้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้น

(๒) กรณีที่พบว่า มีความจำเป็นต้องเปิดเผยเพื่อดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม และมีประโยชน์มากกว่าผลกระทบในเชิงลบต่อการได้รับข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยในอนาคต

(๓) กรณีที่พบว่า เป็นประโยชน์ในการคงไว้ซึ่งความปลอดภัยหรือพัฒนาด้านความปลอดภัยในการบิน และมีประโยชน์มากกว่าผลกระทบในเชิงลบต่อการได้รับข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยในอนาคต

ข้อ ๗ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยตามข้อ ๖ องค์กรด้านการบินพลเรือนต้องมีการป้องกันข้อมูล และต้องจัดทำบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย โดยต้องมีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลหรือองค์กรที่ได้รับข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย

(๒) วันที่ได้รับคำขอข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย

(๓) วัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยไปใช้

(๔) เหตุผลและความจำเป็นในการเปิดเผยข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย

(๕) การแจ้งรายละเอียดแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย ก่อนเปิดเผยข้อมูล

(๖) ความยินยอมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย (ถ้ามี)

(๗) วันที่อนุมัติเปิดเผยข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย

(๘) ผู้มีอำนาจอนุมัติการเปิดเผยข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย

ข้อ ๘ องค์กรด้านการบินพลเรือนต้องจัดให้มีผู้ดูแล โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัยให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้ รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๒) กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน

(๔) กฎหมายหรือกฎระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านความปลอดภัยและสารสนเทศด้านความปลอดภัย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จุฬา สุขมานพ

ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ภาคผนวกแนบท้ายข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๓๒ ว่าด้วยการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัย และสารสนเทศด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน

ภาคผนวก

ผู้พิจารณา

การกำหนดผู้พิจารณาตามข้อ ๖ เป็นไปตามกรณี ดังต่อไปนี้

กรณีที่ต้องพิจารณาเปิดเผยข้อมูลด้านความปลอดภัย และสารสนเทศด้านความปลอดภัย	ผู้พิจารณา
ประชาชนทั่วไปร้องขอให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ	ผู้ที่ได้รับมอบหมายขององค์กรด้านการบินพลเรือนที่เป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย
ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อใช้ในกระบวนการยุติธรรม	ศาลหรืออนุญาตตุลาการ
บุคลากรภายในองค์กรร้องขอให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อใช้ในองค์กรด้านการบินพลเรือน	บุคลากรภายในองค์กรที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความปลอดภัยภายในองค์กรด้านการบินพลเรือน